

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Oorverdovend...

Het was jaren geleden dat ik voor het laatst een popconcert bezocht: kleine kinderen, drukte met bestuurswerk, wat meer belangstelling voor klassieke muziek. Maar ik zou toch een keer de Heineken Music Hall bezoeken... en zo stond ik onlangs met 8000 anderen bij het eerste optreden van De Dijk na hun sabbatical.

Ik ben niet alleen voorzitter van de NVAB, maar vooral ook praktiserend bedrijfsarts. Enigszins beroepsgededeformeerd ging mijn aandacht binnen dus ook direct uit naar de geluidsbeschermingsmaatregelen voor het personeel. Die blijken lang niet allemaal hun gehoorbescherming te dragen. Geruststellend vond ik wel dat je meteen na binnenkomst op een zeer opvallende stand stuitte waar oordoppen verkocht werden. Helaas is een prijs van 13 euro voor menigeen dan toch een drempel. Rondkijkend tijdens het concert leerde ik dat nog geen tiende van de bezoekers die doppen droeg. Harde geluiden slaan geniepig toe. Vaak ontstaat de gehoorschade pas na langere tijd en als het kwaad geschied is, rest alleen nog de gang naar de audicien.

In de arbeidsomstandighedenwetgeving in Nederland is 80 dB de grenswaarde, daarboven hoor je maatregelen te nemen. Onbeschermde blootstaan aan hogere geluidsniveaus kan tot irreversibele schade leiden. Geluiden van meer dan 100 dB doen bij normaal horenden pijn aan de oren. Niet vreemd dus dat we de geluidsniveaus op het werk proberen te beperken.

Tijdens het ruim 2 uur durende concert had ik pijn aan mijn oren en nog uren daarna last van een piep. Dat betekent 100 dB. Wat ook door mijn decibelmeter – met dank aan de smartphone – nog eens werd bevestigd.

En voor het geval u het vergeten bent, het is een logaritmische schaal: 3 dB stijging betekent een verdubbeling van het geluidsniveau. Een groot en naar mijn smaak veel te makkelijk geaccepteerd gezondheidsprobleem. Er wordt gewaarschuwd voor de discodip. Met grote frequentie tref ik die ook aan bij twintigers en dertigers. Preventie in disco's en concertzalen is niet eens moeilijk, maar vraagt om daadkrachtig optreden.

De afspraken tussen ministerie en de brancheverenigingen om het geluidsniveau in de concertzalen te beperken tot 103 dB komen veel te moeizaam tot stand. Vanuit gezondheids-oogpunt is dat net zoiets als roken beperken tot één pakje per dag... Daarbij begint preventie met aanpak bij de bron: Beste overheid, volumeknop verder omlaag!

Natuurlijk, alle beetjes helpen is de basisgedachte van preventie en met goede oordoppen kun je de blootstelling met 20 dB reduceren tot rond de 80 dB. Die zijn voor de medewerkers in de branche verplicht. Maar zolang oordoppen niet stoer zijn voorziet ik dat de gemiddelde festival- en concertbezoeker niet substantieel gebaat is met het huidige beleid. Ik roep branche en overheid op om verdergaande afspraken te maken. Dat Van Rijn de jeugd hier ook actief bij betreft verdient alvast lof.

Beste collega en aanstaande collega, u bent nu gewaarschuwd! En dankzij Steve Jobs kunt u nu ook zelf met een app geluidsniveaus meten en gehoorschade voorkómen!

“

JURRIAAN PENDERS

100 dB doet
bij normaal
horenden pijn
aan de oren

Jurriaan Penders
voorzitter NVAB

GERT VAN DIJK

Arts zijn
is meer
dan ooit
een luister-
beroep
geworden

Gert van Dijk
ethicus KNMG

COLUMN

Overdaad schaadt – ook in de geneeskunde

‘Blijf uit het ziekenhuis. U verliest spiermassa, wordt in een vreemd dagritme gedwongen en loopt kans op infecties’, stelt ziekenhuisdirecteur Hans Meij. Volgens hem gaan met name oudere patiënten vaak slechter het ziekenhuis uit dan ze erin gingen. ‘Screening leidt tot overdiagnostiek: onnodige, schadelijke en dure zorg’, zegt oud-minister van VWS Ab Klink. ‘Ouderen lijden onnodig door overbehandeling’ is de conclusie van een onderzoek van Medisch Contact en een studie van VitaValley. Zomaar drie berichten die laten zien dat overdaad schaadt – ook in de geneeskunde.

De mogelijkheden om ziekten vroegtijdig op te sporen en medisch in te grijpen zijn de afgelopen decennia spectaculair toegenomen. Maar hoe meer mogelijkheden, hoe groter ook het potentieel aan schade. En hoe groter ook de verantwoordelijkheid van de arts. Met macht komt verantwoordelijkheid, schreef Voltaire al.

Tegelijk met die toenemende medische mogelijkheden is echter ook de patiëntenpopulatie veranderd. Patiënten zijn gemiddeld ouder en hebben meer comorbiditeit. Ook zijn patiënten vaker hoog opgeleid, goed geïnformeerd en mondiger. Deze ontwikkelingen stellen nieuwe eisen aan de arts. Omdat patiënten steeds ouder worden en meer comorbiditeit hebben is het vaak niet goed mogelijk om zonder meer de richtlijnen te volgen. Deze zijn immers vaak opgesteld voor patiënten die jonger zijn en geen of weinig comorbiditeit hebben. Meer dan ooit is het dan ook nodig dat de arts zich in de individuele patiënt verdiept en zich steeds opnieuw afvraagt wat in het belang is van deze patiënt in deze situatie. Wat wil de patiënt zelf?

Artsen hebben dus steeds meer technische mogelijkheden, maar moeten daar door hun veranderende patiëntenpopulatie steeds voorzigtiger mee omgaan. Ze moeten voorkomen dat gezonde mensen door overdiagnostiek ziek worden en zorgen dat zieke mensen door een overdaad aan geneeskunde niet nog zieker worden. Dat klinkt nieuw, maar is het feitelijk niet. De belangrijkste regel voor artsen is immers altijd geweest: ‘ten eerste niet schaden’.

Patiënten zijn ook steeds minder gebonden aan een georganiseerde levensbeschouwing. Door die toenemende secularisering komen patiënten met zingelevingsvragen vaker bij de arts. ‘Welke betekenis geef ik aan mijn laatste levensfase?’ Als de arts deze vraag niet als zingelevingsvraag herkent zal hij geneigd zijn een medisch antwoord te geven. Dat is een antwoord dat veel patiënten ook verwachten. Veel mensen hebben (te) hoge verwachtingen van de geneeskunde en beschouwen ‘veel zorg’ als ‘goede zorg’. Maar als een arts in staat is om een zingelevingsvraag als zodanig te herkennen, bestaat de mogelijkheid dat de vraag naar medische zorg verdwijnt. Dat begint ermee dat de arts op een andere manier het gesprek begint. Niet: ‘Welke behandeling wilt u?’, maar: ‘Wat is voor u belangrijk en wat kan ik daarin voor u betekenen?’ Arts zijn is daarmee meer dan ooit een luisterberoep geworden. [knmg](http://knmg.nl)

De columns op deze pagina zijn geschreven op persoonlijke titel.

Reageren kan op knmg.nl/columns.

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van het KNMG Loopbaanbureau

Het KNMG Loopbaanbureau staat voor de juiste arts op de juiste plaats. Iedere geneeskundestudent of arts heeft vragen rondom loopbaan en carrière. Hoe kom ik in aanmerking voor die felbegeerde opleidingsplaats? Hoe pak ik een carrièreswitch aan? Welke competentie kan, wil of moet ik verder ontwikkelen? Hoe blijf ik als ervaren professional fit en energiek in mijn werk? Onze workshops en trainingen helpen bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Kadertraining voor (arts)bestuurders

Er worden steeds meer eisen gesteld aan verenigingen, waardoor ook het besturen van een vereniging steeds complexer wordt. Daarom leert u tijdens deze training vaardigheden die bij iedere bestuurlijke functie in de vereniging van pas kunnen komen. U krijgt bijvoorbeeld advies over welke rol u inneemt bij een overleg, hoe goed u kunt samenwerken en wat de voor u meest geschikte onderhandelposities zijn. Na het volgen van deze cursus krijgen bestuurders de kans om hun bestuursfunctie op een meer uitdagende manier in te vullen.

Datum: 19 en 20 juni 2014, bijna vol dus schrijf snel in!

Training Effectief omgaan met medische incidenten in de patiëntenzorg

Door middel van korte presentaties krijgt u praktische tips en handvatten voor het voorkomen van en omgaan met incidenten in de patiëntenzorg in de dagelijkse praktijk. Er is aandacht voor

de rol als 'second victim' en het oefenen van vaardigheden. Zoals lastige gesprekken met collega's die u bewust maken van uw eigen kracht en valkuilen. Door het delen van en reflecteren op persoonlijke ervaringen leert u dat een adequate persoonlijke verwerking en collegiale steun van groot belang is om op effectieve en plezierige manier te blijven functioneren.

Datum: 27 juni en 3 oktober

Coaching

Voor het aanbod van coaching werkt het KNMG Loopbaanbureau samen met het Carrièrecentrum voor Artsen (CCVA). Kijk voor meer informatie op carrierecentrumvoorartsen.nl of neem contact op via advies@ccva.nl

Informatie geven aan gescheiden ouders?

Gescheiden ouders en recht op medische informatie, hoe zit dat?

Ga naar www.knmg.nl/artseninfolijn voor het antwoord of bel **030 - 282 33 22**

 Artseninfolijn

 Loopbaanbureau

Het KNMG Loopbaanbureau biedt geaccrediteerde workshops en trainingen voor basisartsen, aiossen, specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/loopbaanbureau of e-mail loopbaanbureau@fed.knmg.nl.

Arts recht

Actualiteiten 2014

9 oktober 2014 KNMG-symposium

*Welke juridische regels zijn
belangrijk voor uw praktijk?*

- › Wijzigingen in het voorschrijven
- › Elektronische patiëntenrechten
- › Veranderd klacht- en tuchtrecht

Informatie en aanmelden
www.knmg.nl/symposium/arts-en-recht

EHBO-app en Constamed winnen Health App Award 2014

Vakjury én publiek riepen op 4 juni de EHBO-app van het Rode Kruis uit tot grote winnaar van de Health App Award 2014 in de categorie apps voor patiënten. In de categorie apps voor zorgverleners, uitgereikt door KNMG en VvAA mobiel, won de app Constamed. Hiermee kunnen patiënten een niet-spoedeisende medische vraag stellen aan een huisarts.

De EHBO-app won het dit jaar van onder andere de Hospitality-app en Thuisarts. De winnende app is volgens de jury gebruiksvriendelijk en geeft heldere informatie in noodsituaties als vergiftiging, hartstilstand of verstikking. Daarnaast toont de app een overzicht van alle huisartsenposten en defibrillatoren (AED's) in de buurt. Loes Bierma van patiëntenfederatie NPCF: 'Heel veel mensen hebben de app

op hun telefoon. Bezoekers van onze site DigitaleZorggids.nl hebben deze app op nummer 1 gezet. De jury was het met ze eens. Vijftig mensen hebben de app ook echt gebruikt tijdens een reanimatie. Dit is dus letterlijk een app die levens redt.' De award voor beste app voor zorgverleners werd via skype aan de makers van Constamed uitgereikt. Sjaak Nouwt, jurylid namens de KNMG: 'Constamed maakt het voor de huisarts mogelijk en makkelijk om

digitaal contact te onderhouden met patiënten. Het kan een hulpmiddel zijn voor de huisarts om zijn groeiende takenpakket aan te kunnen.'

Het aantal medische apps is de laatste jaren gegroeid tot enkele tienduizenden. Naast de apps die zich richten op sport, voeding, en gezondheid komen er steeds meer apps voor mensen met een chronische aandoening. Zij kunnen via hun telefoon of tablet bijvoorbeeld medicijngebruik of klachten bijhouden. Bierma, NPCF: 'deze vormen van digitale zorg maken het mensen makkelijker om met gezondheidsproblemen om te gaan en dat is een mooie ontwikkeling. Ook artsen maken steeds meer gebruik van digitale zorg om de patiënt nog beter te ondersteunen.' knmg

Meer informatie: KNMG webdossier eHealth,
knmg.nl/dossier/ehealth

Eerste opleiders ouderengeneeskunde gecertificeerd

SOON (Samenwerkende Opleidingen tot specialist Ouderengeneeskunde Nederland) heeft op 23 mei jl. de eerste certificaten uitgereikt aan vier specialisten ouderengeneeskunde-opleiders die als eersten de volledige Kaderopleiding Opleiden (KOO) hebben gevolgd: Willem van Gaasbeek, Peronneke Slaats, Jean Pierre van der Borgh en Marjon Dresens. Tijdens deze kaderopleiding leert de specialist ouderengeneeskunde alle essentiële taken van de competentie-gerichte opleider op het terrein van scholing, training en toetsing. De kaderopleiding bestaat uit vier modules die binnen een periode van maximaal vijf jaar worden gevolgd.

Deze zomer zal Verenso de Kaderopleiding Opleiden toetsen in verband met de instelling van een register voor deze kaderartsen. Als Verenso de KOO getoetst heeft en besloten heeft het betreffende register te openen, zal Verenso de betreffende kaderartsen hierover aanschrijven. [Verenso](#)

Voor meer informatie over de KOO zie de website van SOON ([soon.nl/opleiders](#)).

Vlnr: Willem van Gaasbeek, Peronneke Slaats, Jean Pierre van der Borgh en Marjon Dresens.

Openbare kennisgeving doorhaling inschrijving E.E. Brantjes

Als gevolg van de uitspraak van 15 mei 2014 van het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg is de inschrijving in het register van artsen van de heer E.E. Brantjes te Nuenen, op 15 mei 2014 doorgehaald. Ingevolge artikel 35, eerste lid van de Regeling specialismen en profielen geneeskunst leidt deze doorhaling van de inschrijving in het register van artsen tot doorhaling van de inschrijving in het register van huisartsen per 15 mei 2014. [knmg](#)

CGS trekt besluit EVC in voor het specialisme ouderengeneeskunde

Het College Geneeskundige Specialismen (CGS) heeft in zijn vergadering van 14 mei 2014 besloten om het besluit Erkenning Verworven Competenties (EVC) voor het specialisme Ouderengeneeskunde in te trekken. Het besluit richtte zich op een EVC-pilot van beroepsvereniging SOON. Op grond van het besluit konden opleiders en aiOS de EVC-beoordeling als uitgangspunt gebruiken bij het bepalen van de onderdelen van de opleiding die nog gevolgd moesten worden. De pilot is inmiddels door SOON geannuleerd, waardoor de grondslag voor het besluit is komen te vervallen. [knmg](#)

De integrale tekst van het intrekingsbesluit is te vinden op [knmg.nl/cgs](#). Voor vragen kunt u zich wenden tot mw. mr. V.J. Schelfhout-van Deventer, [cgs@fed.knmg.nl](#) of 030 2823 281.

Gepast gebruik van zorg is internationale kwestie

Niet alleen in Nederland maken artsen werk van gepast gebruik van zorg. In tientallen andere landen zijn er diverse initiatieven die de kwaliteit van zorg verbeteren en tegelijkertijd de kosten terugdringen. Tien landen delen, op uitnodiging van de Orde van Medisch Specialisten (OMS), hun ervaringen tijdens een internationale conferentie op 11 en 12 juni in Amsterdam. Doel is om van elkaar te leren en te komen tot een plan voor internationale samenwerking om gepast gebruik van zorg naar een hoger niveau te tillen.

Tien landen

Aan de vooravond van de internationale conferentie delen de Amerikaanse en Canadese initiatiefnemers hun ervaringen met professionals en bestuurders in de zorg. In de twee opvolgende

dagen sluiten Duitsland, Australië, Nieuw-Zeeland, Denemarken, Italië, Engeland en Japan zich aan. De OMS en ZonMw zullen tijdens de conferentie toelichten hoe de campagne 'Verstandig Kiezen' in Nederland artsen en patiënten ondersteunt bij het maken van verstandige keuzes. Bestuurslid van de OMS en cardioloog Marcel Daniëls: 'Naast het opzetten van een uitgebreid internationaal netwerk rondom gepast gebruik van zorg willen we samen met de andere 9 landen komen tot tien thema's waarmee we concreet verder aan de slag kunnen. Bijvoorbeeld het thema doelmatigheid van diagnostiek.'

Choosing Wisely

De Nederlandse campagne 'Verstandig Kiezen' is gebaseerd op de Amerikaanse campagne 'Choosing Wisely' en streeft hetzelfde doel na: het aanzetten van artsen en patiënten tot het maken van gezamenlijke beslissingen bij de behandeling. Tijdens de conferentie presenteren de OMS en ZonMw als onderdeel van de campagne Verstandig Kiezen een nieuwe 'Verstandige Keuze'. Dit zijn bewezen ('evidencebased') aanbevelingen bij een bepaalde behandeling, in dit geval bij interne geneeskunde. Hierin staat onder andere dat het patiëntvriendelijker en kostenbesparender kan zijn om sneller over te stappen van antibiotica die via het infuus worden toegediend naar tabletten. Eerder verschenen al verstandige keuzes bij een lage rughernia, een acute wond, binnen de urologie en bij refluxziekte.

Meer informatie en alle Verstandige Keuzes vindt u op verstandigkiezen.nu.

Federatie KNMG
Koninklijke Nederlandse
Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.J. van der Gaag, voorzitter
F.C. Raasveldt, algemeen directeur
L. Wigersma, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl, knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS
KAMG
Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
mw. F.P. Koning-van den Berg van Saparoea, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl,
lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen
Vereniging
S.R.A. van Eijck, voorzitter
L. Hennink, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl,
lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl,
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging
voor Verzekeringsgeneeskunde
W.A. Faas, voorzitter
mw. C.F.M. Woldberg, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl,
nvvg.nl

OMS
Orde van Medisch
Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
secre@orde.nl,
orde.nl

VerenSo
Specialisten in
ouderengeneeskunde
mw. N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl,
verenso.nl

